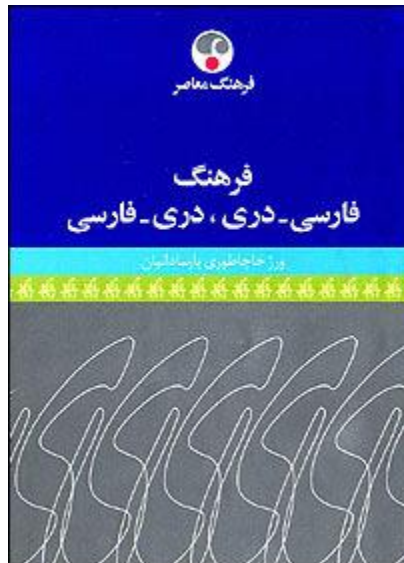

په اروپا کی دافغان پناهندگانو دټولنو فدراسیون فدراسیون سازمانهای پناهندگان افغان در اروپا

تفاوت نگذاشتن میان دری و فارسی و مشکلات پناهجویان در اروپا

در اوایل قرن بیست علامه محمود طرزی نوشت: "معمولاً گفته میشود افغانستان و ایران دو کشور همزبان اند. اگر یک افغان را در تهران پیاده کنید و از او بخواهید با تهرانی ها مفاهمه کند، در روزها و هفته های اول به مشکلات زیاد مواجه خواهد شد" (سیاحتنامه). مفهوم این جمله پر معنی علامه طرزی را، ده ها هزار پناهجوی افغان زمانی میفهمند که دروازه یکی از کشورهای اروپایی را بمنظور درخواست پناهندگی میگویند و در روز مصاحبه خویش با مقامات اداره مهاجرت، با ترجمان ایرانی مواجه میشوند. یا پولیس و قاضی برایشان ترجمان ایرانی میطلبند. تاریخچه استفاده از ترجمانهای ایرانی برای پناهندگان افغان، به اندازه تاریخچه پناهنده شدن افغانها طولانیست. قبل از کودتای شوم ثور و فاجعه شش جدی، با وصف آنکه افغانها میتوانستند بدون ویزه به برخی کشورهای اروپایی چون آلمان سفر کنند، به اینکار نپرداخته و آغوش وطن و مردم خویش را بر زرق و برق اروپا ترجیح میدادند. تا هفت ثور ۱۳۵۷ افغانستان فاقد پناهنده در جهان بود. اختناق فاشیستی حزب "دموکراتیک خلق" در شهرها، دستگیری ده ها هزار روشنفکر، روحانی، منتفذ محلی و سرکوب و بمباران ده ها هزار قریه، مردم ما را با فرار از وطن و پدیده پناهندگی آشنا ساخت. آنگاه ترجمان افغان وجود نداشت. بنا به حالت مجبوریت، برای مفاهمه با پناهجوی افغان از ترجمانهای ایرانی استفاده میشد. آهسته آهسته افغانهای که مشکلات مفاهمه از طریق ترجمان ایرانی را خود تجربه نموده بودند، به آموزش جدی زبان کشورهای میزبان در سطح ترجمه و تعقیب دوره های تعلیمی مسلک ترجمانی پرداختند تا برای هموطنانی که در سالهای بعدی ناگزیر به پناهندگی میشوند، ترجمه کنند. از سالهای متمادی بدینسو در کشورهای عضو اتحادیه اروپا به اندازه کافی ترجمانهای افغان برای زبانهای ملی ما موجود اند. اما مشکل پناهجویان دری زبان با ترجمانهای ایرانی هنوز هم ادامه دارد. زیرا این توهم که گویا فارسی و دری تفاوتی ندارند، کماکان ادامه دارد. البته برخی دول اروپایی بطور مثال آلمان شیوه مناسبی را انتخاب کرده اند. یعنی برای افغان ترجمان افغان و برای ایرانی ترجمان ایرانی میخواهند. اما اکثر کشورهای اروپایی به این عادت کرده اند که برای پناهجوی افغان ترجمان ایرانی بخواهند. تفاوت بین دری و فارسی به شیوه تلفظ کلمات توسط ایرانی ها محدود نمیشود. هزاران کلمه در فارسی ایران وجود دارند اما دری زبانان اصلاً آنها نشنیده اند. برعکس این موضوع نیز کاملاً صدق میکند. تفاوتهای گرامری نیز موجود است. بطور مثال وقتی یک ایرانی بگوید: "آبجی شما در هولند نیستش؟" پناهجویی افغان گیج میشود و نمیداند منظور ترجمان چیست. "قاموس اصطلاحات فارسی ایرانی به اصطلاحات دری افغانستان" نوشته محترم ولی احمد نوری منتشره در پورتال افغان جرمن آنلین و چاپ فرهنگ فارسی دری دری فارسی در ۱۷۶ صفحه توسط مؤسسه انتشارات فرهنگ معاصر مستقر در تهران ثبوت و سعت و تعدد کلمات و اصطلاحات قابل ترجمه از فارسی به دری و برعکس، میباشد. مؤسسه هدف Scope مستقر در برمینگهم انگلستان نیز گزارش مفصلی بزبان انگلیسی در زمینه تهیه و از تفاوتهای زبانی و اصطلاحات اداری، حقوقی و کلتوری که ترجمانهای ایرانی برای آن کلمات دیگری دارند، تهیه نموده است. این گزارش نتیجه میگیرد که ترجمه نادرست این کلمات بازی با سرنوشت افغانها در اجراء پناهندگی یا محاکم کشورهای اروپایی میباشد.

بخشی از مشکل هم برمیگردد به عدم توجه وزارت های معارف و اطلاعات و کلتور افغانستان در زمینه ترویج روحیه حفظ هویت زبانی و میراث بزرگ ادبی ما. با تقلید از ایرانی ها درپستی کتب مکتب نوشته میشد: "کتاب فارسی برای صنف ...". درحالیکه درقانون های اساسی ۵۰ سال اخیر افغانستان، از زبان دری در پهلوی زبان پشتو نام برده شده است. والدین نیز درین زمینه کوتاهی نموده همان نام نا دقیق زبان را که از کتب مکتب فراگرفته اند، به اطفال خویش انتقال داده اند. ولی نتیجه این نوع نامگذاری اینست که اکنون اکثر پناهجویان افغان در برابر این سؤال که زبان مادری شان کدام است، میگویند: "فارسی". بدین ترتیب سنگ تهداب را خود پناهنده کج میگذارد. بعد ها هر قدر فریاد میزند که ترجمان ایرانی منظور مرا نفهمیده است، کمک زیادی به حل مشکلی که ایجاد شده نمیکند.

فدراسیون سازمانهای پناهندگان افغان در اروپا از طریق انجمنهای عضو خویش با ارگانهای مهاجرت، عدلی و قضایی کشورهای اروپایی بارها تماس گرفته و به اهمیت استفاده از ترجمانهای افغان برای افغانها هم در اجراءات پناهندگی و هم در ارگانهای عدلی و قضایی تاکید نموده و خاطر نشان ساخته است که در غیر آن مشکلات زیاد برای افغانها از یکسو و برای خود ارگانهای دولتی از جانب دیگر پیدا میشود. متأسفانه این مساعی در برابر لابی مخالف که به احتمال قوی از طرف سفارتهای ایران به پیش برده میشود، نتوانسته به نتایج دلخواه بیانجامد. هرگاه وزارت های اطلاعات و کلتور و خارجه افغانستان از طریق سفارتهای این کشور درین زمینه بذل مساعی لازم نمایند، امیدواری برای اینکه با افغانها از طریق ترجمانی که بزبان خودشان صحبت میکند، افهام و تفهیم صورت بگیرد، بیشتر خواهد شد.

کمیته حقوق بشر فدراسیون سازمانهای پناهندگان افغان در اروپا

د یانو شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درن بڼت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پتهله مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکني د لیکنيزي بڼي پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکي په خیر و لولئ